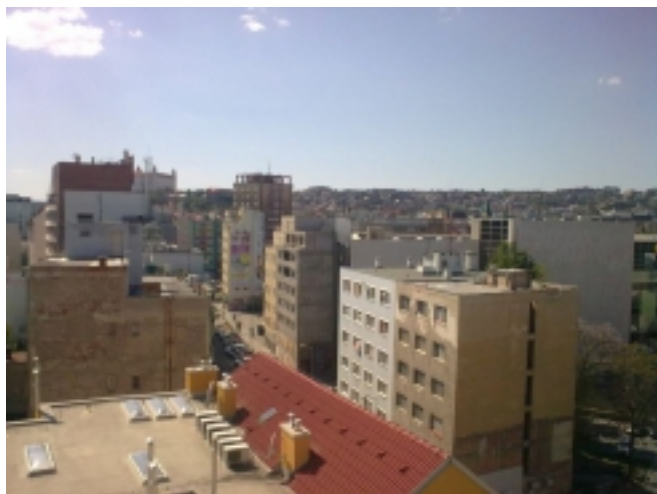


Čo bude s desaťročia „bezprizorným“ centrom Bratislavy?



Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 10.05.2012

Konkrétne dôvody, prečo sa tento „bezprizorný“ priestor už celé desaťročia nemení a zotrúva v spustnutom stave, ktorý slovenskú metropolu reprezentuje v nelichotivom svetle, dodnes nikto nepomenoval. Detailná vlastnícka skladba predmetného územia či jeho presné rozdelenie medzi verejný a súkromný sektor je totiž pre Bratislavčanov z neznámych príčin dlhoročným tabu.

O vyjadrenie k súčasnému architektonicky i esteticky nedôstojnému vzhľadu, živelnému stavebnému režimu, ako aj k prípadným investičným zámerom v centrálnej zóne hlavného mesta sme požiadali hlavnú architektku Bratislavy Ingrid Konrad.

Kamenné námestie i jeho okolie odzrkadľujú vo svojom dnešnom stave privatizačnú politiku minulých vedení nielen mesta, ale aj bývalých štátnych podnikov a inštitúcií. Prevažovali tu snahy rozpredať alebo prenajať budovy na území mesta aj s časťami verejných priestorov súkromným osobám či spoločnostiam. Žiaľ, bez záväznej koncepcie, ktorá by do budúcnosti dávala takýmto krokom zmysel. Takto prešli do rúk súkromného sektoru nielen bratislavské brownfieldy, ale aj veľká časť Kamenného námestia. Máme tam viacerých vlastníkov, časť ostala vo vlastníctve magistrátu, ale aj z tejto plochy bola časť prenajatá na stavbu podzemnej garáže súkromnému developerovi.

Ako aj v iných prípadoch, hotel a prepojenie s obchodným domom sa využívali v súlade s pôvodnou funkciou (budova bývalého Priebehu až dodnes - Tesco) dovtedy, kým to pôvodná stavebná substancia dovoľovala. Tým, že sa do budovy neinvestuje, skôr či neskôr doslúži a navonok pôsobí schátralé, nefunkčné a celé okolité verejné priestranstvo devastuje nielen po stránke estetickú, ale i funkčnú a sociálnu. V takomto stave sa dnes nachádzame. Popri väčšinových majiteľoch máme v tomto území z minulosti nájomné zmluvy na stánky a reklamné zariadenia, ktoré v súčasnosti preverujeme.

Aké má samospráva nástroje na reguláciu novej výstavby, nedokončených novotvarov, chaotického

rozmiestňovania prvkov malej architektúry, výskytu čiernych stavieb, udržiavania verejných plôch vrátane mestskej zelene, ako aj obnovy rozbitých pozemných komunikácií a nefunkčného verejného osvetlenia (dlhodobá tma pred Tescom) v tomto priestore?

Celkový dojem je takýto aj preto, lebo mesto si tu neplnilo svoje funkcie ako ten, kto nesie zodpovednosť za kvalitu verejného priestoru a zelene. Napríklad fungujúca mestská organizácia na údržbu zelene - ZARES sa zrušila. Keď sa na to opýtate vo Viedni, v Hamburgu či v Helsinkách, každé z týchto miest takúto funkčnú organizáciu má. Sú jednoducho úlohy, ktoré sa úplne nedajú delegovať na súkromné firmy, a starostlivosť o verejné priestory je jednou z nich. Špina, chaos, zanedbané zelené plochy, kopa reklám rôznej kvality, v noci zlé osvetlenie - to všetko evokuje v tejto polohe skôr perifériu ako centrum hlavného mesta.

Tým, že v minulosti chýbala záväzná koncepcia a napriek tomu sa predávalo a kupovalo, stoja dnes všetky zúčastnené strany pred dlho neriešeným problémom. Platný územný plán zóny Dunajská bol kompromisným riešením, architektonický komplex Ivana Matušika nie je pod pamiatkovou ochranou, kvalitná architektúra stráca nedotiahnutím urbanistického konceptu na sile a jej využitie otvára množstvo otázok v spojení s mestom a jeho centrálnou zónou.

V minulosti bolo niekoľko developerských projektov na komplexnú prestavbu priestoru v okolí hotela Kyjev a OD Tesco. Prečo sa nakoniec nerealizovali a aká bude jeho najbližšia budúcnosť?

Kedysi sa sondovalo, ako by sa dali pozemky na Kamennom námestí zhodnotiť. Aj dnes prichádzajú v tomto štádiu investori opäť s myšlienkou ich revitalizácie, obnovy či dostavby a predkladajú magistrátu variantnú štúdiu na posúdenie možností rozvoja tohto významného centrálného priestoru mesta. Jedinou reálnou možnosťou, ako sa vysporiadať s historickým dedičstvom a novými požiadavkami na toto územie, je vypísať ideovú urbanisticko-architektonickú súťaž, ktorá by preskúmala alternatívy jeho opätovného prepojenia s mestom od Medickej záhrady a Špitálskej ulice, cez námestie SNP a Tržnicu, až po ulice Dunajskú, Jesenského a Šafárikovo námestie.

Ilustračné foto - autor

10.05.2012 08:10, SF / Juraj Pokorný